

Rada Warszawskiego
Transportu Publicznego

**Przewóz pojazdami WTP rowerów, wózków
i innych urządzeń transportu osobistego (UTO)**

**Rekomendacje
04.06.2019 r.**

Z każdym rokiem zwiększa się liczba ludności w Warszawie, a tereny zurbanizowane miasta rozrastają się. Aby zaspokoić potrzeby mobilności mieszkańców warszawskiego obszaru metropolitalnego przy zachowaniu wysokiej jakości życia niezbędnym staje się ograniczanie roli samochodów osobowych w podróżach, a wzmacnianie znaczenia transportu publicznego oraz wszelkich urządzeń transportu osobistego poruszanych siłą naszych mięśni lub elektrycznie. W obecnej sytuacji, tj. przy niewystarczającej jeszcze sieci infrastruktury rowerowej czasami koniecznym staje się przewożenie rowerów czy innych urządzeń transportu osobistego pojazdami transportu publicznego. Ponadto niezbędnym jest zapewnienie możliwości przewożenia nimi różnego rodzaju wózków. Wymaga to zapewnienia koegzystencji pomiędzy rowerami, ww. urządzeniami i wózkami z osobami niepełnosprawnymi lub dziećmi w trakcie przewożenia ich pojazdami WTP, a przede wszystkim pasażerami korzystającymi z tych pojazdów.

5.1 Przewóz rowerów, UTO i wózków z osobami niepełnosprawnymi lub dziećmi w pojazdach WTP.

Rekomendacja

Biorąc pod uwagę ograniczoną liczbę wyznaczonych miejsc oraz przestrzeni w pojazdach, służących do przewozu rowerów oraz innych urządzeń transportu osobistego, wózków osób z fizycznymi niepełnosprawnościami czy rodziców/opiekunów z małymi dziećmi rekomenduje się przeprowadzenie pogłębionej analizy pozwalającej odpowiedzieć na pytania: co nie może być w ogóle przewożone, co może być przewożone, ale pod jakimi warunkami i jakie powinny być zasady pierwszeństwa korzystania z pojazdów transportu publicznego w tym zakresie oraz gdzie (na jakich trasach) potrzebne jest zastosowanie szczególnych rozwiązań (np. specjalnego wyposażenia pojazdów).

Ze swojej strony Rada WTP sugeruje aby:

- a) Przyjąć zasadę, że wózki z osobami niepełnosprawnymi lub dziećmi, rowery i UTO mogą być jednocześnie przewożone w takiej liczbie, jaka zmieści się w wyznaczonej do tego celu przestrzeni pojazdów WTP;
- b) Wprowadzić zasadę pierwszeństwa (według kolejności wsiadania do pojazdu) jeśli z miejsca wyznaczonego zamierzają skorzystać zarówno osoby z fizyczną niepełnosprawnością oraz osoby z wózkiem dziecięcym. Osoby te powinny mieć pierwszeństwo przed pasażerami przewożącymi rowery, UTO lub większy bagaż osobisty;
- c) Upoważnić osobę kierującą pojazdem do podejmowania decyzji o wyproszeniu osoby podróżującej z rowerem lub UTO, tylko wówczas, jeśli uniemożliwia ona innemu pasażerowi na wózku lub z wózkiem zajęcie miejsca do tego przeznaczonego lub stwarza zagrożenie bezpieczeństwa pasażerów. Przewożenie roweru lub UTO może odbywać się, o ile nie zachodzą szczególne okoliczności uniemożliwiające ich wniesienie np. znaczna liczba pasażerów w pojeździe niepozwalająca na wprowadzenie i ustawienie roweru lub UTO w miejscu do tego przeznaczonym;
- d) Zobowiązać kierujących autobusami i tramwajami do każdorazowego wpisywania do Karty drogowej pojazdu adnotacji o wyproszeniu osoby przewożącej rower, wózek dziecięcy lub poruszającej się na wózku inwalidzkim oraz przewożącej UTO lub o uniemożliwieniu wejścia do pojazdu. Wpis ten powinien zawierać godzinę zdarzenia, nazwę przystanku, na którym ono zaszło i powód.

Uzasadnienie

W przestrzeniach miejskich można zaobserwować ludzi poruszających się w różny sposób – równie często spotykamy rowery, hulajnogi, segway'ie, skutery elektryczne, wózki elektryczne i wózki o napędzie manualnym służące osobom z fizyczną niesprawnością czy rodziców i opiekunów z wózkami dziecięcymi. Coraz częściej spotyka się też wszystkie te urządzenia mobilne przewożone w komunikacji miejskiej. Przewożone bez właściwego nadzoru, mogą stwarzać zagrożenie dla podróżujących. Właściwy nadzór nad przewożonymi przedmiotami i sprzętami oraz odpowiedzialność za ewentualne szkody wynikłe z ich przewozu, spoczywa na osobie przewożącej. Dlatego też bardzo ważnym jest doprecyzowanie priorytetów w przewozie w/w urządzeń. Warto przy tym pamiętać, że warszawska polityka mobilności zachęca do rezygnacji z prywatnego samochodu i łączenia różnych środków komunikacji z transportem publicznym. Czasem wymaga to przewiezienia roweru czy UTO środkami transportu publicznego. Ważne też, by dążyć do tego, aby w sytuacji naruszenia obowiązujących zasad przewozu, osoba kierująca pojazdem transportu publicznego, najpierw stosowała perswazję, prośbę i upomnienia kierowane do pasażerów, a dopiero potem korzystała ze swoich uprawnień i ewentualnie podejmowała decyzję o wyproszeniu pasażera czy pasażerki z pojazdu lub wezwania odpowiednich służb porządkowych do wyegzekwowania takiego zachowania.

5.2 Bezpieczeństwo przewożenia rowerów, UTO i wózków z osobami niepełnosprawnymi lub dziećmi w pojazdach transportu publicznego.

Rekomendacja

Wdrożenie w Warszawskim Transporcie Publicznym rozwiązań o charakterze technicznym, organizacyjnym i prawnym poprawiających poziom bezpieczeństwa pasażerów związany z przewożeniem w pojazdach WTP rowerów, UTO i wózków z osobami niepełnosprawnymi lub dziećmi.

W celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa podróży dla wszystkich użytkowników należy:

- Przeanalizować możliwość zastosowania w pojazdach transportu publicznego (wszystkich lub tylko na wybranych trasach) technicznych rozwiązań zabezpieczających przewożone rowery, UTO czy wózki z osobami niepełnosprawnymi lub dziećmi przed niekontrolowanym przemieszczaniem się w przestrzeni pojazdu, w szczególności podczas jego ruchu;
- Dokonać analizy możliwości zmiany konfiguracji i zagospodarowania dostępnej obecnie, wydzielonej w pojazdach transportu publicznego przestrzeni do przewozu wózków z osobami niepełnosprawnymi lub dziećmi, rowerów i UTO, w szczególności w wagonach metra tak, aby w miarę możliwości zwiększać zdolność pojazdów do ich przewożenia;
- Doprecyzować obowiązujące przepisy porządkowe dot. zasad przewozu rowerów, UTO, wózków z osobami niepełnosprawnymi lub dziećmi o zapisy jednoznacznie wskazujące, przy spełnieniu jakich warunków jest możliwe ich przewożenie. Konieczne jest również doprecyzowanie, że to pasażer ponosi odpowiedzialność za ewentualne szkody wyrządzone współpasażerom lub w pojazdach w wyniku korzystania z pojazdu transportu publicznego niezgodnie z obowiązującymi przepisami;
- Przeszkolić kierujących pojazdami w zakresie obowiązków przewoźnika tj. nieutrudnianie korzystania z możliwości przewozu rowerów, UTO i wózków z osobami niepełnosprawnymi lub dziećmi.

Uzasadnienie

Obowiązujące w pojazdach transportu publicznego przepisy porządkowe i regulamin przewozu dopuszczają przewóz rowerów traktując je jako bagaż (pozostałe urządzenia transportu osobistego nie są wymieniane). Sukcesywnie zwiększająca się liczba rowerów oraz UTO powoduje coraz częściej sytuacje, gdy w ograniczonej przestrzeni pojazdu transportu publicznego dochodzi do konfliktów użytkowników tych pojazdów z innymi pasażerami, szczególnie przewożącymi wózki dziecięce lub poruszającymi się przy pomocy wózków inwalidzkich oraz z kierującymi pojazdami komunikacji miejskiej.

Dodatkowo kierujący pojazdami transportu publicznego oczekują wyraźnego podkreślenia w przepisach odpowiedzialności pasażera za ewentualne negatywne skutki przewozu rowerów, UTO i wózków z osobami niepełnosprawnymi lub dziećmi. Poprawie poziomu bezpieczeństwa sprzyjałoby także wdrożenie technicznych rozwiązań zapewniających lepsze zabezpieczenie przewożonych rowerów, UTO i wózków z osobami niepełnosprawnymi lub dziećmi.

Kierujący pojazdami komunikacji miejskiej nierzadko bezpodstawnie utrudniają korzystanie z możliwości przewozu rowerów i UTO na podstawie własnego osądu, niepopartego obiektywnymi przesłankami. Dlatego każdorazowe przypadki utrudniania korzystania z WTP powinny być analizowane a osoby odpowiedzialne za takie zachowania upominane albo karane, zgodnie z przepisami.

5.3 Budowanie świadomości pasażerów co do bezpieczeństwa przewożenia rowerów, UTO i wózków z osobami niepełnosprawnymi lub dziećmi w transporcie publicznym.

Rekomendacja

Zorganizowanie kampanii informacyjnej dotyczącej zasad przewozu rowerów, UTO i wózków z osobami niepełnosprawnymi lub dziećmi.

Kampania powinna tłumaczyć w sposób obrazowy zasady przewożenia urządzeń (w tym rowerów), ich zabezpieczenia w podróży, pokazywać schemat działania w przypadku kilku użytkowników specjalnych (np. rower, wózek z dzieckiem, wózek inwalidzki). Ponadto kampania powinna budować wzajemny szacunek pomiędzy poszczególnymi grupami pasażerów, a także pomiędzy kierującym pojazdem a pasażerami.

Uzasadnienie

Kampania informacyjna ma na celu podniesienie ogólnej świadomości w zakresie przewożenia rowerów, UTO i wózków z osobami niepełnosprawnymi lub dziećmi w pojazdach transportu publicznego. Powinna być prowadzona (na kształt aktualnej kampanii informacyjnej dot. rowerów) w możliwie szerokim zakresie.

5.4 Prowadzenie informacji nt. przewozu rowerów, UTO i wózków z osobami niepełnosprawnymi lub dziećmi w transporcie publicznym.

Rekomendacja

Okresowe emitowanie na ekranach w pojazdach informacji wizualnej dotyczącej zasad przewozu rowerów, UTO i wózków z osobami niepełnosprawnymi lub dziećmi w transporcie publicznym.

W szczególności powinny one dotyczyć:

- a) oznakowania miejsca gdzie mogą być one przewożone;
- b) sposobu ich zabezpieczenia podczas podróży;
- c) sposobu postępowania w przypadku przewozu kilku rowerów, UTO i wózków z osobami niepełnosprawnymi lub dziećmi;
- d) pierwszeństwa zajmowania przestrzeni wydzielonej dla przewozu wózków z osobami niepełnosprawnymi lub dziećmi, rowerów oraz UTO.

Uzasadnienie

Informacje emitowane na ekranach w pojazdach WTP ułatwiłyby korzystanie z przestrzeni do przewozu rowerów, UTO i wózków z osobami niepełnosprawnymi lub dziećmi w pojazdach transportu publicznego. Klarowna informacja w jaki sposób przewozić specyficzny bagaż sprzyjałaby eliminowaniu albo rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych.

**Rekomendacje wypracowane przez Radę Warszawskiego Transportu Publicznego w trakcie posiedzeń:
16 stycznia, 20 marca, 24 kwietnia oraz 14 maja 2019 r.**

Skład Rady WTP:

- 1 **Michał Babicki** - Urząd Miasta Marki (grupa samorządowa)
- 2 **Łukasz Bielecki** - Stowarzyszenie Zielone Mazowsze (grupa ekologiczna)
- 3 **Andrzej Brzeziński** - Politechnika Warszawska (grupa naukowa)
- 4 **Tomasz Daszkiewicz** - Zarząd Transportu Miejskiego (grupa samorządowa)
- 5 **Adam Jędrzejewski** - Stowarzyszenie Mobilne Miasto (grupa przedsiębiorców)
- 6 **Katarzyna Kaczmarska** - Warszawska Izba Gospodarcza (grupa przedsiębiorców)
- 7 **Agnieszka Krzyżak-Pitura** - Fundacja "Rodzic w mieście" (grupa społeczna)
- 8 **Jan Kuźmiński** - Miejskie Zakłady Autobusowe Sp. z o.o. (grupa operatorów)
- 9 **Waldemar Lasek** - Biuro Polityki Mobilności i Transportu Urzędu m.st. Warszawy (grupa samorządowa)
- 10 **Maria Pokój** - Warszawska Rada Seniorów (grupa społeczna)
- 11 **Marek Roszkowski** - Biuro Planowania Rozwoju Warszawy S.A. (grupa naukowa)
- 12 **Piotr Todys** - Fundacja TUS (grupa społeczna)
- 13 **Witold Smolik** - BKDS ds. transportu (grupa społeczna)
- 14 **Wojciech Szymalski** - Fundacja Instytut na rzecz Ekorozwoju (grupa ekologiczna)
- 15 **Michał Wolański** - Szkoła Główna Handlowa (grupa naukowa)
- 16 **Iwona Wujastyk** - Komisja Infrastruktury i Inwestycji Rady m.st. Warszawy (grupa samorządowa)
- 17 **Dariusz Załuska** - Mobilis Sp. z o.o. (grupa operatorów)
- 18 **Edyta Zbieć** - Urząd Miasta Kobyłka (grupa samorządowa)

Członkowie rezerwowi Rady WTP biorący udział w tych spotkaniach:

1. **Radosław Marek** – PKS Grodzisk Mazowiecki (grupa operatorów)
2. **Bogdan Marcińczyk** – KMŁ Łomianki (grupa operatorów)
3. **Magdalena Popławska** – Stowarzyszenie „Zieloni RP”
4. **Martyna Abendrot-Miłuńska** – Stowarzyszenie Mobilne Miasto
5. **Sławomir Florkowski** – Fundacja Polska bez barier

Prace Rady WTP koordynował Moderator dr Andrzej Kassenberg.